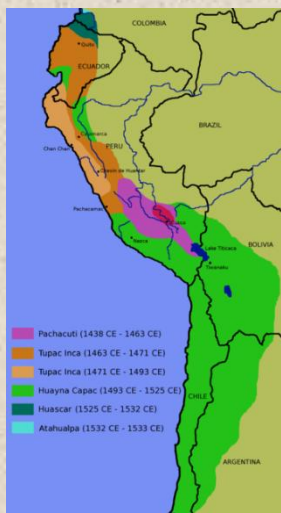

Южна Америка – управление в древните цивилизации

Инките са [индиански](#) племена, населявали северозападните земи на [Южна Америка](#). През 12 век създали могъща империя, управлявана от династията Инка. Живеят предимно в каменни постройки, в малки селища и пазят традициите и религиозните вярвания на древните Инки. Императорът се наричал Инка (слънце) и бил смятан за бог, потомък на Слънцето.

Императорът имал огромна власт. Той притежавал цялата земя. Една трета от реколтата, получавана от селяните, се полагала на жреците и една трета на Инка. От дяла си той заплащал на своите чиновници, войници и занаятчии. В империята били построени 23 000 км пътища, виещи се от морския бряг до върховете на Андите, част от които се използват и днес. Над планинските пропасти висели мостове, чиито въжета от плътно усукани растителни влакна били дебели колкото човешко тяло. Големите реки били прекосявани с хитроумно конструирани плаващи мостове от басово дърво. По тях пътували часкуи - вестоносците на императора, и търговци, които превозвали стоката си с ламии - инките не познавали колелото. По-голямата част от 12-милионното население били селяни. Отглеждали ламии и алпаки за вълната и месото. Терасирали стръмните планински склонове и отглеждали царевица, картофи и други зеленчуци. Носели дрехи от вълнени и памучни тъкани, а домакинските съдове правели от глина.

През 12-ти век на северозападните територии на Южна Америка Инките създали могъща империя, която след 1438 г. обхващала земите на днешните държави [Еквадор](#), [Перу](#), [Боливия](#) и северните части на [Аржентина](#) и [Чили](#). През 1537 г. империята била завладяна от испанците. Първоначално Инките – индианци от племето кечуа - живеели в планините на Перу. През 12-ти век те се придвижили на север. Мястото където се заселили и основали своята столица Куско според легендите на Инките им било посочено от бога Инти. Владетелят на Инките се наричал Сапа Инка. Той бил смятан за потомък на Инти бога на Слънцето и самият той бил почитан като бог. Всички важни дела в империята били поверени на държавните чиновници. Те следели за дейността на провинциите на които била разделена държавата. Инките нямали писменост. Те използвали кипу – дълго въже на което се прикрепяли множество цветни връвчици с навързани по тях възли. Всеки възел означавал определена информация обикновено цифрова относно данъците, броя на населението и друга важна информация. Инките опъвали дългото въже и „четели“ по висящите надолу връвчици. Населението дължало данък под формата на труд – при строеж на пътища и храмове в земеделието или армията в занаятчийските работилници както и в сребърните мини. Държавата управлявала изцяло битата на инките. Било невъзможно някой да смени труда за който бил роден или да промени местоживеенето си. Държавата се грижела за старите и болни поданици. В империята била изградена внушителна мрежа от пътища – над 27 000 км. На определени разстояния по пътищата имало

пощенски станции за бегачите-вестоносци, които пренасяли съобщенията из цялата страна. Инките както и ацтеките не познавали коня и колелото. Вестоносците разнасяли съобщения и пакети из цялата империя. Всеки един пробягвал близо 1.5 км след което го замествал следващия. За да стане по-бързо смяната, вестоносецът съобщавал за пристигането си надувайки голяма морска раковина.

Инките били находчив народ. Те развили ефективно земеделие, терасирайки стръмните склонове и изграждайки напоителни съоръжения. Показали завидни строителни и инженерни умения. Строели мостове, пътища и градове високо в планината и създали добра организация без да имат писменост. През цялата империя минавали два главни пътя. От тях към всяко по-голямо или по-малко селище се отклонявали второстепенни пътища. Пътищата прекосявали планинските клисури и пропасти чрез огромни висящи мостове, а буйните планински реки с хитроумно построени плаващи „мостове“ от балсови салове. Търговците пренасяли стоките си с кервани от ламы, а кипу се предавали като щафета от вестоносците. Топа Инка построил много от пътищата и градовете

Най-ранните известни човешки селища в Южна Америка, и Америка като цяло, са на културата [Валдивия](#) — по югозападния бряг на [Еквадор](#).

Една от най-ранните известни цивилизации на континента е [Норте Чико](#), на централното [перуанско](#) крайбрежие. Въпреки, че е култура отпреди откриването и обработката на [керамика](#) (началото ѝ е датирано около [3000 години пр.н.е.](#)), монументалната архитектура на Норте Чико може да се сравнява с пирамидите на [Древен Египет](#). Управляващата класа създава търговска мрежа и развито земеделие. Чавинската цивилизация просъществува до [300 г. пр.н.е.](#)